

אור דוד

פרשת שבוע	כניסת שבת			יציאת שבת			גיליון מספר	מוקדש לע"נ
וישלח	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	22	הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו
	16:01	16:18	16:15	17:14	17:16	17:18		

דבר בעיתו מה טוב - מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל

י"ז כסלו: ט א וככלות אלה נגשו אלי השרים לאמר לא נבדלו העם ישכאל והכהנים והלויים מעמי הארצות כתועבתיכם לנפנפי החתי הפרזי היבואי העמני המצרי והאמרי: ב כי נשאו מבנתיכם להם ולבניהם והתערבו זרע הקדש בעמי הארצות ונד השרים והסגנים היתה במעל הזה ראשונה: ג וכשמעי את הדבר הזה קרעתי את בגדי ומעילי ואמרתי משער ראשי וזקני ואשבה משומם: ד ואלי יאספו כל חרד בדברי אלהי ישכאל על מעל הגולה ואני ישב משומם עד למנחת הערב: ה ובמנחת הערב קמתי מתעניתי ובקרעי בגדי ומעילי ואקרעה על ברפי ואפרשה כפי אל יהוה אלהי: ו ואמרה אלהי בשתי ונכלמתי להרים אלהי פני אליך כי עונתינו רבו למעלה ראש ואשמתנו גדלה עד לשמים: ז מימי אבותינו אנחנו באשמה גדלה עד היום הזה ובעונותינו נתנו אנחנו מלכינו כהנינו ביד מלכי הארצות בחרב בשבי ובבזה ובבשת פנים כהיום הזה: ח ועתה כמעט רגע היתה תחנה מאת יהוה אלהינו להשאיר לנו פליטה ולתת לנו יתד במקום קדשו להאיר עינינו אלהינו ולתתנו מחיה מעט בעבדתנו: ט כי עבדים אנחנו ובעבדתנו לא עזבנו אלהינו ויט עלינו חסד לפני מלכי פרס לתת לנו מחיה לרומם את בית אלהינו ולהעמיד את חרבתינו ולתת לנו גדר ביהודה ובירושלם: י ועתה מה נאמר אלהינו אחרי זאת כי עזבנו מצותיך: יא אשר צוית ביד עבדיך הנביאים לאמר הארץ אשר אתם באים לרשתה ארץ נדה היא בנדת עמי הארצות בתועבתיכם אשר מלאוה מפה אל פה בטמאתם: יב ועתה בנותיכם אל תתנו לבניהם ובנותיהם אל תשאו לבניהם ולא תדרשו שלמם וטובתם עד עולם למען תחזקו ואכלתם את טוב הארץ והורשתם לבניהם עד עולם: יג ואחרי כל הבא עלינו במעשינו הרעים ובאשמתנו הגדלה כי אתה אלהינו חשכת למטה מעוננו ונתתה לנו פליטה כזאת: יד הנשוב להפר מצותיך ולהתחתן בעמי התעבות האלה הלוא תאנף בנו עד כלה לאין שארית ופליטה: י א וכהתפלל עזרא וכהתודותו בכה ומתנפל לפני בית האלהים נקבצו אליו מישכאל קהל כב מאד אנשים ונשים וילדים כי בכו העם הרבה בכה: ב ויען שכנה בן יחיאל מבני כתיב עולם עולם ויאמר לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים נכריות מעמי הארץ ועתה יש מקוה לישכאל על זאת: ג ועתה נכרת ברית לאלהינו להוציא כל נשים והנולד מהם בעצת אדני והחרדים במצות אלהינו וכתובה יעשה: ד קום כי עליך הדבר ואנחנו עמר חזק ועשה: ה ויקם עזרא וישבע את שרי הכהנים הלויים וכל ישכאל לעשות כדבר הזה וישבעו: ו ויקם עזרא מלפני בית האלהים וילך אל לשכת יהושפט בן אלישיב וילך שם לחם לא אכל ומים לא שתה כי מתאבל על מעל הגולה: ז ויעבירו קול ביהודה וירושלם לכל בני הגולה להקבץ ירושלם: ח וכל אשר לא יבוא לשלשת הימים כעצת השרים והזקנים יחרם כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה

(ע"פ פרק י פסוק ט ומצודת דוד פסוק ח)

(עזרא ט,א-י,ח)

מר"ן **בן איש חי** - פרשת וישלח שנה שניה

א. כתוב גבי שבת (ישעיה נח, יג): "וכבדתו מעשות דרכיך, ממצוא חפצך ודבר דבר". ודרשו חז"ל (שבת קיג, ב) שלא יהיה דבורך של שבת כדבורך של חול. ולא מבעיא לומר לחברו לעשות לו עסק פלוני, דאסור בזה, משום דאמירה מועלת לעשיה, דעל ידי אמירתו אז, חברו עושה העסק למחר; אלא אפילו אמירה ודבור שאין בהם תועלת, כגון שמדבר על עצמו ואומר: דבר פלוני אעשה למחר, דאף אם לא יאמר בפיו - הנה הוא עושה למחר אותו דבר, אפילו הכי אסור, כל שאומר על עשיית דבר שאסור לעשותו בשבת; ואפילו אם זה המעשה אינה מלאכה דאורייתא, אלא אסורה מדברי סופרים, ג"כ אסור לומר בשבת לעשותה למחר. ואם הוא דבר מצווה, כגון שאומר בשבת שרוצה לכתוב למחר ס"ת או תפילין ומזוזה וכיוצא

בזה, יש מתירים משום דחפצי שמים הם, ויש אוסרים, דסבירא להו: לא אמרו "חפצי שמים מותרים לדבר בהם בשבת", אלא דווקא אם יש צורך למצווה באותו דיבור, אבל לומר: למחר אכתוב תפילין ומזוזה - אין צורך באותו דיבור, דבין אם אמר, בין אם לא אמר, הנה הוא עושה המצווה למחר, וצריך לחוש לדברי האוסרים; מיהו, כתב הרב "תוספת-שבת" ז"ל, דאם מתירא שמא יתרשל בדבר, שרי לזרוזי נפשיה דהוי כנדר כמו שכתב ביורה דעה, סימן ר"ן

זרע שמשון - פרשת וישלח אות ב

קִטְנִיתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדְּךָ כִּי בְמִקְלִי עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי לְשִׁנִּי מַחְנוֹת. (לב יא): יש לדקדק, דנראה מדברי יעקב שעיקר חסדי הקב"ה עמו היה בענין הממון, וכמו שסיים בדבריו לומר כי במקלי עברתי את הירדן ועתה הייתי לשתי מחנות, ולכאורה יותר היה לו לתלות חסדי המקום אליו במה שהצילו מעשו ולבן. וי"ל דהנה עיקר חששו של יעקב היה שנגמרו זכויותיו מפני רוב הטובה והניסים שנעשו עמו, ולכך על מה שהצילו מעשו ולבן אין סברא לומר שינכו לו מזכויותיו, שהרי כך הבטיחו הקב"ה מתחילה, והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך, וכמו שפירש"י שהבטיחו כן מפני שהיה מתיירא מעשו ומלבן, ובדבר שהקב"ה הבטיח אין מנכין לו מזכויותיו על כך (וכפי שהרחיב רבינו בזה בפרשת ויצא אות כב), ולכך נתיירא יעקב עתה רק מפני רוב הממון שזכה שמא מפני זה ינכו לו מזכויותיו

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, דפו"י דף קס"ה ע"ב

עושה את האדם להחטיא לפני רבונו. ויצה"ר זה, אינו סר מן האדם מיום הולדו עד עולם. והיצר הטוב בא אל האדם, מיום שבא להטרה. (ג) ואימתו אתי וכו': ומתי האדם בא להטרה. הוא, בשעה שהוא בן י"ג שנה, אז מתחבר האדם בשניהם, אחד בימין ואחד בשמאל, היצר הטוב בימין והיצר הרע בשמאל. ואלו הם שני מלאכים ממונים ממש, והם נמצאים עם האדם תמיד.

(א) וישלח יעקב מלאכים וגו': ר' יהודה פתח. כי מלאכיו יצוה לך לשמרך וגו', מקרא זה בארוהו החברים. כי בשעה שהאדם בא לעולם, מיד היצר הרע בא עמו, שהוא מקטרג עליו תמיד, כמו שאמר הכתוב, לפתח חטאת רובץ. מהו חטאת רובץ. הוא היצר הרע. לפתח, פירושו לפתח בית הרחם, כלומר, תכף עם הולדו של האדם. (ב) ודוד הכי נמי וכו': ודוד קרא גם כן את היצר הרע בשם חטאת. שכתוב וחטאתי נגדי תמיד. והוא משום שבכל יום

אביעה חידות מני קדם - חידון לפרשת "מדן" (שופטים פרקים ו-ח, לב) מקבילה ל-וישלח על פי חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל

א. איך היה יואש נקרא מבני מנשה הוא היה
ד. מה אלפו של גדעון במנשה והוא הצעיר בבית הזה

ב. מי עשו בעיני ה' רע וה' חיכה שיזעקו לעזרה
ה. איפה עשו ישראל מנזרות ובנוסף בנו מערות ומצודות

ג. היכן גדעון חבט חטים כדי להזיס מפני המדינים
ו. מה שאל גדעון על הנפלאות מלאך אמר שהוא יעשה תשועות

לתגובות, הקדשות והערות or.david.way@gmail.com

פתרונות לגליון הקודם: אדני באק, בכים, גמר, דבורה, הר תבור, ויזעק, זבולון

שבת שלום